

**Jullie zullen
mijn getuigen
zijn**

Handelingen 1,8

**Samen
de Blijde
Boodschap
verkondigen
in woorden en daden
tot het uiteinde
van de aarde**

missio
Campagnemagazine

Wie heeft Jezus eigenlijk gedood?

Laat ik beginnen met een kleine anekdote. Ze speelt zich af in een klein Afrikaans dorpje, waar de eerste christelijke missionarissen net zijn toegekomen. Tijdens een van de eerste catechesebijeenkomsten vraagt de ene deelnemer aan de andere: “Wie heeft Jezus eigenlijk gedood?” Iemand die voor de eerste keer deelneemt, springt op en zegt razendsnel: “Ik was er niet bij, hoor!”, waarop hij de zaal als een speer verlaat. Hij is immers bang dat iemand hem een misdaad zou doen bekennen, waarvan hij niet eens getuige is geweest. Anderen volgen hem met dezelfde angst.

Zo'n anekdote doet ons lachen. Maar tegelijk stelt ze ons enkele fundamentele vragen over de christelijke getuigenis, de voorwaarden en uitdagingen. Precies daarbij wil Missio dit jaar stilstaan. Hoe kunnen we getuigen van wat we niet kennen, wat we niet zelf meegemaakt hebben? Hoe zouden we van Christus kunnen getuigen zonder diepe, innerlijke en persoonlijke relatie met Hem? Is het niet precies die relatie die onze getuigenis voedt, haar authentiek en vruchtbaar maakt? Is het niet precies die relatie die ons, samen met de Geest, de kracht geeft om de Blijde Boodschap te verkondigen, te vertellen over de Hoop die in ons leeft, en zo werk te maken van de zending die Jezus ons heeft toevertrouwd?

Een persoonlijke en levendige relatie met Jezus vraagt dat we de vreugde die zij ons geeft, delen in woorden en daden. We moeten de christelijke hoop aanwezig brengen in onze gesecculariseerde samenleving (1 Petrus 3,15-18). Zo brengen we ook Jezus aanwezig. Dat is onze zending die Missio centraal stelt onder de slogan “Jullie zullen mijn getuigen zijn” (Handelingen 1,8). Een ideaal onderwerp op het moment dat de Kerk een synodaal proces aflegt en paus Franciscus ons, bijvoorbeeld in *Fratelli Tutti*, vraagt om erop uit te trekken en tekenen van Gods liefde te zijn ten overstaan van de schaduwen die onze wereld in hun macht hebben!

Emmanuel Babissagana

In dit magazine

Getuige van Christus zijn: een opdracht om te vervullen, een zending om te beleven	3
Vijf pistes van christelijke getuigenis	5
In de voetsporen van Pauline Jaricot	10
Land in de kijker: de Centraal-Afrikaanse Republiek	11
De evangelische inzet van de Kerk in de Centraal-Afrikaanse Republiek	12
“Jullie zullen mijn getuigen zijn” (Handelingen 1,8)	14
Help ons het evangelie wereldwijd te verkondigen	15

De Kerk is ontstaan omdat de leerlingen niet konden zwijgen na hun ontmoeting met de verrezen Heer.

Getuige van Christus zijn: een opdracht om te vervullen, een zending om te beleven

Onder de slogan “Jullie zullen mijn getuigen zijn” onderlijnt de missiemaand dit jaar het belang van de christelijke getuigenis. De slogan werd gekozen uit het laatste gesprek dat de verrezen Christus had met zijn leerlingen: “Wanneer de heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en mijn getuigen zijn in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, en tot het uiteinde van de aarde” (Handelingen 1,8).

Théogène Havugimana

Jezus uit hier niet gewoon een wens, maar geeft de leerlingen de duidelijke opdracht om te getuigen van wat zij gezien hebben.

WARE IDENTITEIT

Paus Franciscus zet die opdracht, die ook wij allemaal meekregen, extra in de verf. Op 14 augustus 2018 zei hij nog tot duizenden jongeren dat “een Kerk zonder getuigenis niet meer is dan wind”, omdat “de heilige Geest niet aanwezig is waar geen getuigenis is”. In zijn boodschap voor Missiezondag 2022 voegt hij eraan toe dat “de Kerk, als gemeenschap van de leerlingen van Jezus, geen enkele andere zending heeft dan de wereld te evangeliseren door te getuigen van Christus. Evangeliseren is de ware identiteit van de Kerk”. In de verkondiging van de Blijde Boodschap schuilt immers het ontstaan van de Kerk.

GROEIEN DOOR GETUIGENIS

Na een ontmoeting met de verrezen Heer konden de leerlingen niet zwijgen. Daarvoor

was hun vreugde te groot. Denk maar aan de Emmaüsgangers die uitroepen dat “hun hart brandde toen Hij onderweg met hen sprak en de Schriften voor hen ontsloot” (Lucas 24,32). De Kerk is niet alleen geboren uit de getuigenis, maar ze groeit en leeft er nog steeds door. Paus Paulus VI schrijft dat “wie geëvangeliiseerd is, op zijn of haar beurt gaat evangeliseren. Dit is de toetssteen van waarachtige evangelisatie: het is ondenkbaar dat iemand het Woord heeft aanvaard (...) zonder iemand te worden die op zijn beurt getuigenis geeft en verkondigt” (Evangelii Nuntiandi 24). Ook Jezus zegt dat “rivieren van levend water zullen stromen uit het hart van wie in Hem gelooft” (Johannes 7,38).

NIEUWE HORIZON

Ook al was de ervaring van de leerlingen in Jeruzalem bijzonder onaangenaam, ze deed wel hun geloof groeien. Eerst zagen ze de grote menigte die Jezus wilde zien, terwijl ze riepen “Hosanna, gezegend Hij die komt in de naam van de Heer” (Johannes 12,12). Maar dan komt het schril contrast met wat zich afspeelt

**Een Kerk
zonder
getuigenis
is niet meer
dan wind.**

Jezus in gebed (Kruisweg
in Ghasri, Malta)

**De Kerk
groeit
en leeft
dankzij de
getuigenis.**

op de Olijfberg en Jezus' dood op het kruis. Sommige leerlingen vluchtten weg en Petrus, de meest oude en wijze onder hen, zou Jezus tot driemaal toe verloochenen. De leerlingen waren teleurgesteld, de weg kwijt. Plots was hun toekomst onzeker. De ontmoeting met de verrezen Heer gaf hen een nieuw leven en een nieuwe horizon, de missionaire horizon. Ze beseften al gauw dat Christus volgen, betekent in zijn voetstappen treden en vertellen over wat er gebeurde in Jeruzalem.

OP WEG GAAN

Dit impliceert dat de leerlingen op weg moesten gaan. Als getuigen van Christus moesten ze immers alles wie ze zijn en alles wat ze hebben delen met andere mensen. Dan konden ze zich niet beperken tot Jeruzalem, het centrum van de wereld volgens de joodse traditie. Dan moesten ze op weg naar de andere, naar het onbekende. Zelfs naar Samaria, dat niet enkel geografisch gescheiden werd van Judea; maar bovenal religieus en socio-cultureel. Ook daar gingen de leerlingen heel voorzichtig voorstellen elkaar te ontmoeten, met elkaar in gesprek te gaan. Missionair getuigen vraagt om verschillen te overstijgen, grenzen te doorbreken. Je moet jezelf in vraag durven stellen, je nederig durven opstellen.

BROEDERLIJKHEID

Ook vandaag "moeten wij erop uitgaan, moeten wij uitgaan om aan allen het leven van Jezus Christus aan te bieden", schrijft paus Franciscus in *Evangelii Gaudium* (49). Dat leven houdt in dat we als universele kerkgemeenschap getuigen van Gods onvoorwaardelijke liefde voor alle mensen, want Christus is voor hen allen op aarde gekomen. Het Tweede Vaticaans Concilie onderlijnt dat "de Kerk voor ons als een teken van broederlijkheid is en dat die een eerlijke dialoog mogelijk maakt en versterkt. Ze is dat krachtens haar zending om heel de wereld te verlichten

**Als getuige
van Christus
moet je
alles wie
je bent en
alles wat
je hebt
delen met
anderen.**

met de boodschap van het evangelie en alle mensen van welk volk, ras en van welke cultuur ook, te verenigen in één Geest" (*Gaudium et Spes* 92).

RELATIE MET GOD

Zo'n sterk getuigenis kun je pas brengen als je een diepe relatie met God uitbouwt. Er is telkens weer een ontmoeting tussen leerling en meester nodig. Dat wist ook Jezus, die zich voor elke opdracht eerst terugtrok in gebed. Na het gebed ging Hij op weg naar mensen, waarbij Hij zich solidair en medelevend opstelde. Jezus liep niet weg bij het zien van het lijden van mensen, het liet Hem niet onberoerd. Zijn ogen, oren en handen hadden altijd weer aandacht voor het verhaal van mensen, voor hun lijden, hun hoop en hun angst. Daarom moeten wij als Kerk "de wereld waarin wij leven, met haar verwachtingen, haar idealen en haar vaak dramatische trekken, leren kennen en begrijpen" (*Gaudium et Spes* 4). Pas dan kunnen wij erop inspelen.

CONCRETE DADEN

Ook Pauline Jaricot, de stichteres van Missio, integreerde die dynamiek in haar leven. Enerzijds trok zij zich vaak terug in gebed. Anderzijds bracht precies dat gebed haar dichterbij de wereld. Het gebed maakte dat zij meer aandacht had voor de zieken, voor verstoten kinderen, voor prostituées ... Voor Pauline werd een waar gebed pas voltooid doorheen concrete daden en doorheen solidariteit met mensen in nood. Ze zegt dat "de liefde van God kleine daden groots maakt. Maar zonder liefde hebben de mooiste daden geen schoonheid en leven" (J. Servel, *Un autre visage. Textes inédits de Pauline Jaricot*, Ed. du Chalet, Lyon, 1962, p.126).

**Een waar
gebed
wordt pas
voltooid
doorheen
solidariteit
met mensen
in nood.**

Vandaag leven Pauline en haar engagement voort in Missio dat verder bouwt op gebed en solidariteit.

Vijf pistes van christelijke getuigenis

In je getuigenis toon je je geloof. Maar wanneer, waar, hoe, waarom en met wie leg je zo'n getuigenis af? Doorheen vijf pistes van christelijke getuigenis willen we deze vragen samen met jou onder de loep nemen.

GETUIGENIS EN HEILIGHEID

Moest het nodig zijn om perfect te zijn alvorens we Jezus' getuigen kunnen zijn, zou Jezus nooit zijn Kerk hebben toevertrouwd aan Petrus.

“Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is” (Matteüs 5,48): dat zegt Jezus ons. Wil dat dan echt zeggen dat wij moeten wachten tot we volmaakt en zonder fouten zijn, voor we kunnen getuigen van ons geloof? Hoe weten we zeker dat we geroepen zijn tot heiligheid? Zeggen dat wij niet gezondigd hebben, zou Jezus in elk geval tot een leugenaar maken (1Johannes 1,10).

Moest het nodig zijn om perfect te zijn alvorens we Jezus' getuigen kunnen zijn, zou Jezus nooit zijn Kerk hebben toevertrouwd aan Petrus. Die heeft Hem immers driemaal verloochend. En iedereen van ons doet verkeerde dingen (Romeinen 3,23).

Als Jezus ons roept tot heiligheid, vraagt Hij vooral om het hart te mogen zijn van alles wat we doen. Zonder Hem kunnen we niets (Johannes 15,5). God helpt ons heilig te worden indien wij Hem toelaten in ons te leven en te werken. De ware getuige is dus niet iemand zonder fouten of gebreken, maar wel iemand die precies zijn of haar beperkingen toevertrouwt aan God om ze elke dag weer te overstijgen. Door ons dagelijks te verbinden met God zal zijn genade doorschemeren in onze woorden en daden, we zullen zijn liefde verspreiden en zo zout en licht voor de wereld zijn. Precies zo worden we waarachtige getuigen van God.

▼ Na een carrière van 15 jaar als verpleegkundige, werd ik huisvrouw en werkte ik op verschillende plekken als vrijwilliger. Tot de wereld in maart 2020 plots stopte met draaien. In oktober hoorde ik dat er te weinig zorgpersoneel was. Ik bood me aan en kreeg een opdracht in een woon-zorgcentrum dat sterk getroffen werd door het nieuwe coronavirus. Het werd een bijzondere maand. Hoe kon ik optreden als Barmhartige Samaritaan voor deze oudere mensen, als een mondkapen en beschermende bril mijn gezicht verstopten? Ik heb al die tijd proberen glimlachen met mijn ogen. Ik heb de tijd genomen om te luisteren naar een oude vrouw die wilde sterven. Ik heb een familie begeleid die nog afscheid wilde nemen van hun stervende geliefde. De uitdagingen waren groot, maar ik heb geprobeerd nabij te zijn. ▲

Thérèse Wolters, vicariaat Waals-Brabant

▼ Jezus vraagt gewoon om zijn Vader te beminnen en zo ook alle medemensen. Er daadwerkelijk te zijn in zijn Liefde... Soms is er ook storm in mezelf met de vraag: waarom ik? Niet altijd heb ik de goesting om er te zijn en wil ik liever gewoon heel rustig aan de kant blijven zitten.

Ik voel me dan helemaal niet gelukkig, want op dat moment laat ik God niet toe in mijn leven. Door me opnieuw toe te vertrouwen en te bidden, Hem te erkennen, voelt alles anders! Het toelaten, het aanvaarden, het loslaten kost moeite. Maar juist hierdoor komt God dichterbij in mijn leven en is er plaats voor velen...

Weest heilig zoals uw Vader in de hemel heilig is. De weg gaan teneinde toe, in nederige dienstbaarheid. Zeggen zoals Maria: “uw wil geschiede” en zoals Jezus de weg gaan tot op het kruis om op de derde dag te verrijzen: “Niet mijn wil maar uw wil!” ▲

Martine Goossens, bisdom Gent

GETUIGENIS, BEPROEVING EN... HOOP

▼ Wanneer mensen worden opgenomen met een lichamelijke ziekte of een psychische kwetsbaarheid, worden ze geconfronteerd met een vorm van lijden. Als pastor in een algemeen ziekenhuis en psychiatrisch centrum ga ik een stukje laagdrempelig mee op pad. In het aanvaarden, het beluisteren van de persoon die ik ontmoet, tracht ik een ruimte te creëren waarin we samen zoeken naar krachtbronnen, naar verbindingen met anderen of de Ander. In die ruimte is er ook plaats voor de liefdevolle verbinding met onszelf. Soms hoop ik mensen iets mee te geven van de gedachte dat verrijzenis elke dag kan gebeuren, dat men elke dag opnieuw mag beginnen, dat er zich vandaag een onverwacht wondertje kan onthullen, hoe gering ook. ▲

Stephanie Scheurs, bisdom Hasselt

▼ De nacht van 14 op 15 juli 2021 veranderde het leven in de regio rond Verviers. Enorme hoeveelheden water verwoestten huizen, straten, gebouwen en mensenlevens. Enerzijds was er even hoop door ongeziene solidariteit in de eerste uren na het drama. Anderzijds wanhoop door de administratieve rompslomp en traagheid.

In die wanhoop proberen we weer hoop te brengen; doorheen nabijheid, dagelijkse gebaren van naastenliefde, een liefdevol woord. Aan hoop heeft onze geteisterde gemeenschap nu zo'n nood. ▲

Stanis Kanda, bisdom Luik

God is het licht dat schijnt in het donker en het licht heeft het gewonnen van het donker (Johannes 1,5). Laten we daarom altijd onze hoop vestigen op Christus!

"God liet zien hoeveel Hij van ons houdt. En niets kan dat veranderen. Wat er ook gebeurt, vandaag of in de toekomst, of we nu leven of sterven: God houdt van ons!"
(Romeinen 8,38-39)

De apostel Paulus was er rotsvast van overtuigd dat God hem altijd nabij zou zijn met zijn liefde. Zelfs in de meest moeilijke omstandigheden. Het geloof van Paulus is zo groot dat hij het wil – moet – delen met iedereen. Wat een mooie getuige van Jezus is hij zo, een voorbeeld voor ons allemaal.

Ook onze tijden vragen om zo'n getuigen. Heel wat mensen bevinden zich in een situatie waarbij ze zich verstoken voelen van Gods liefde, waarbij ze twijfelen of Hij nog wel bij hen is. Ook Jezus kende dat gevoel: "Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten?" (Matteüs 27,46). Net zoals Hij bespot werd, durven sommigen in onze samenleving de spot drijven met mensen die hoop en troost bij God vinden of iemand nodig hebben om hen die weg te tonen. Daar helpen we elkaar samen doorheen. Want liefde wordt groter door haar te delen en onze christelijke identiteit wordt sterker door onze levens en verhalen met elkaar te verbinden. Werden misschien daarom de leerlingen ook twee aan twee gezonden?

Liefde geeft hoop, hoop geeft liefde. Het is een kwestie van elkaar dat te laten voelen.

GETUIGENIS EN DE HEILIGE GEEST

De Geest geeft ons altijd weer de nodige kracht om onze eigen angsten en belangen te overstijgen en zo onze evangeliserende missie aan te vatten.

“De heilige Geest zal over jullie komen, jullie zullen kracht ontvangen en mijn getuigen zijn in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria en tot het uiteinde van de aarde”
(Handelingen 1,8)

Samen met vele andere verhalen uit de evangeliën en de Handelingen van de Apostelen, toont dit citaat ons het belang van de heilige Geest voor onze missionaire getuigenis. Het is immers precies de Geest die de leerlingen van Jezus transformeert tot ware, universele getuigen. Het is de Geest die ons altijd weer de nodige kracht geeft om onze eigen angsten en belangen te overstijgen en zo onze evangeliserende missie aan te vatten.

In navolging van de apostelen moeten ook wij ons dus laten doordringen van de heilige Geest, bijvoorbeeld doorheen gebed, zodat we onze christelijke zending waarlijk kunnen opnemen. Paus Franciscus zegt hierover dat “geen enkele christen een volledige en ware getuigenis van Christus kan brengen zonder de inspiratie en hulp van de Geest. De Geest is de ware hoofdrolspeler van de missie. Hij geeft ons de juiste woorden op het juiste moment en op de juiste wijze” (Boodschap voor Missiezondag 2022).

▼ Al van toen ik nog jong was, heb ik herinneringen aan grote verschillen in de preken tijdens vieringen in de geloofsgemeenschap waar we met mijn ouders elke zondag gingen. Zeer snel al merkten mijn broers, zus en ik het verschil tussen een saaie preek en een preek waar je geboeid naar kan luisteren, zelfs als kind. Een bevlogen homilie, gedreven door de Geest, meestal zonder voorbereidingsblad, uit het hart – daar leeft een mens (en kind) van. Dat raakt. En dat is onlosmakelijk verbonden met getuigen, met verbinden met het eigen leven en eigen denken, met contact leggen met eigen ervaringen en de medegelovigen. Het is een grote uitdaging en kans voor onze tijd, om de Geest ook via getuigenis aan het werk te mogen laten – getuigenis werkt. ▲

Bart Willemen, bisdom Antwerpen

DE PLAATS VAN DE HEILIGE GEEST IN HET SYNODAAL PROCES

▼ Paus Franciscus nodigt de kerkgemeenschap uit tot een synodaal proces. Het is samen op weg gaan, waarbij ontmoeting en luisteren centraal staan.

We zijn allen geroepen de ander te ontmoeten: onze naasten, burens, collega's, broers en zussen ... We moeten elkaars nabijheid opzoeken, in alle zachtheid. We moeten kijken naar elkaars gelaat, luisteren naar elkaars vragen. Niet enkel met onze oren, maar ook met ons hart. Het is de ultieme kans om elkaar te helpen, elkaar te verrijken. En dat kan enkel wanneer we de Geest toestaan in ons te wonen en te werken.

Nathalie Beurrier, vicariaat Brussel

GETUIGENIS IN ONZE GEZINNEN

Elk gezin kan missionair zijn. Het is een plaats van missie, zeker gezien de huidige crisissituatie waarin onze Kerk zich bevindt.

▼ Als ouder van 4 kinderen tussen 10 en 13 jaar leren we hen dat ze aandacht moeten hebben voor wie het minder makkelijk heeft. Een buurjongen die geen tuin heeft, uitnodigen om samen in onze tuin te spelen bijvoorbeeld. Een bezoekje brengen aan een eenzame buurvrouw. Met de Europascouts meehelpen aan een evenement georganiseerd door de pastorale eenheid. Het zijn kleine dingen die het leven mooier maken. We trachten ook aan onze kinderen mee te geven dat het geloof ons kracht en energie schenkt om iedere dag opnieuw onze medemens gelukkig te maken en daardoor zelf ook gelukkig te zijn. ▲

Elke Vallez, bisdom Brugge

▼ Het gebed binnen onze familie is een uniek moment. Het helpt om de banden tussen familieleden aan te halen, om de vreugde van het geloof en van de liefde door te geven.

Tijdens een prachtige zonsopgang zegt mijn zoon van 5 jaar plots: "Wat mooi, mama!" Ik antwoord of we God zullen danken. Of wanneer een kind zegt geslaagd te zijn voor een toets wiskunde: heb je God bedankt? Het is een levenshouding.

Ook tijdens de zondagsviering beleeft ons gezin een sterk moment. Onze adolescent is niet altijd even enthousiast om mee te gaan. Mijn antwoord is dat "hij uiteraard vrij is. Maar dat wij, zijn ouders, bij ons huwelijk beloofd hebben hem het geloof te laten ontdekken." Hij vindt het belangrijk dat wij onze beloftes nakomen, dus moet hij ons ook helpen deze belofte waar te maken! ▲

France Cavenaile, bisdom Doornik

"Als het gezin in vreugde leeft, de vreugde van het leven, de vreugde van het geloof, dan geeft het die spontaan door, is het zout van de aarde en het licht van de wereld, is het zuurdeeg voor heel de samenleving."

(paus Franciscus, Angelus, 27 december 2015)

Elk gezin vormt een kleine leefgemeenschap waarin verschillende generaties (kinderen, ouders, grootouders ...) elkaar vinden. Het gezin is de ideale vindplaats voor ware liefde, solidariteit, zelfgave, menselijke kwetsbaarheid en sterkte, vergeving en vreugdevolle dienstbaarheid aan elkaar. Kortom, het gezin is de "fundamentele gemeenschap van de mens waarin het gehele net van zijn of haar sociale relaties wortelt, van de meest directe en nabije tot de meest verwijderde" (paus Johannes Paulus II, Brief aan de gezinnen, 1994).

Wat opgaat voor onze gezinnen, gaat ook op voor onze Kerk en omgekeerd. Precies daarom kan elk gezin missionair zijn. Het is een plaats van missie, zeker gezien de huidige crisissituatie waarin onze Kerk zich bevindt. Daarom moeten we ons durven afvragen hoe onze gezinnen deelnemen aan de verkondiging van het evangelie. Niet als passieve bestemming, maar bovenal als actieve deelnemer.

De evangelisatie van onze gezinnen gebeurt doorheen andere gezinnen die "in de vreugde van het geloof leven". Aangevuurd door een missionaire geest, zijn deze gezinnen in staat om zich ten dienste van anderen te stellen. Ze ontmoeten anderen in hun eigen context en gaan samen met hen op weg. De aanwezigheid, de ervaring en de getuigenis van zo'n gezinnen brengen God aanwezig. Ook Hij verbindt zich met onze menselijke gezinnen, hoe moeilijk hun situatie soms ook is.

GETUIGENIS EN DIVERSITEIT

De globalisering maakt van ons misschien wel burens, maar daarom nog geen broeders.

"Jullie zijn gedoopt in de naam van Jezus Christus. Door jullie doop zijn jullie helemaal bij Hem gaan horen. Omdat jullie in Jezus Christus geloven, vormen jullie een eenheid: Joden en niet-Joden, slaven en vrije mensen, mannen en vrouwen." (Galaten 3,27-28)

Deze woorden van de apostel Paulus doen ons ook vandaag nadenken over onze manier van getuigen over deze eenheid in Christus. Deze uitnodiging is zelfs elke dag belangrijker in onze context die steeds meer globaliseert. Dat maakt van ons misschien wel burens, maar daarom nog geen broeders (paus Franciscus, *Fratelli Tutti* 12). Ook al delen we ons christen-zijn met velen, er zijn grote culturele verschillen. Het is dan ook een dagelijkse opgave, zowel voor elk individu als voor onze gemeenschappen, om elke dag te getuigen van de eenheid van onze Kerk.

In confrontatie met diversiteit en migratie, vraagt paus Franciscus ons de primaire reacties van angst en twijfel te overstijgen, ook al horen die bij ons natuurlijk instinct tot zelfverdediging. Hij noemt het onaanvaardbaar wanneer christenen zichzelf zouden afsluiten en op zichzelf terugplooiën en vraagt daarom respect voor de onvervreembare waardigheid van elke mens en de hoogste wet van broederlijke liefde. Precies hierin zal men ons immers herkennen als christenen (*Fratelli Tutti* 39-41).

▼ **Het bisdom Namen omvat twee provincies: Namen en Luxemburg. Het is wellicht ook het bisdom met het meeste internationale priesters: Belgen, Europeanen, Afrikanen, Latijns-Amerikanen, Aziaten ... Daarnaast telt het bisdom Namen heel wat opvangcentra voor vluchtelingen.**

Middenin deze diversiteit, een missieplek bij uitstek met al haar uitdagingen en rijkdom, probeer ik elke dag weer te getuigen van mijn geloof. Ik wil delen wie ik ben met alle mensen, zonder onderscheid. Ik wil met hen de universele broederschap waartoe Christus ons roept, ten volle beleven. ▲

Anastas Sabwe Kalenda, bisdom Namen

▼ **Op uitnodiging van de werkgroep Diversiteit van Willebroek, kwamen op 28 november 2021 een delegatie van de dienst Samenleven en één van de Marokkaanse moslimgemeenschap naar de eucharistieviering in de Sint-Niklaaskerk. De verschillende levensbeschouwingen in onze gemeente vinden het belangrijk elkaar beter te leren kennen en elkaar daarom ook te ontmoeten tijdens vieringen. Het zijn telkens sterke momenten, tijdens de viering maar ook nadien. Met koekjes en dadels bijvoorbeeld. Het zijn tekenen van wederzijdse waardering, van onze bezieling om samen te leven.** ▲

Hedwig Reyntjens,
vicariaat Vlaams-Brabant & Mechelen

In de voetsporen van Pauline Jaricot

Elke gedoopte is ook geroepen en gezonden om getuige van Christus te zijn. Vanuit het geloof in de God van leven en liefde, krijgt hij of zij de zending dit geloof en de bijhorende hoop en vreugde door te geven aan anderen. Voor velen onder ons is dit niet altijd een evidente opgave. Gelukkig gingen heel wat mensen ons al voor. Hun verhaal kan ons tot inspiratie zijn. Eén van die inspirerende figuren is Pauline Jaricot. Voor haar gingen geloof en de strijd voor sociale gerechtigheid hand in hand.

Catherine De Ryck

Het engagement dat zij opnam vanuit haar geloof was zo krachtig dat het leidde tot het ontstaan van Missio.

VERBONDENHEID

Pauline Jaricot werd in 1799 geboren in Lyon. Twee maatschappelijke tendensen bepaalden haar leven. Ten eerste was er de bloeiende textielsector. In de textielbedrijven van haar thuisstad ontdekte Pauline Jaricot de vreselijke omstandigheden waarin de arbeiders moesten werken. Ze besloot zich in te zetten om die te verbeteren, maar ook om te werken aan meer verbondenheid.

BEKERING

Een tweede bepalende factor in het leven van Pauline was de Kerk. Geboren kort na de Franse Revolutie, werd ze geconfronteerd met ontchristelijking en een groot antiklerikalisme. Toch maakte ze op 17-jarige leeftijd kennis met het geloof en liet ze zich raken door het Woord van God. Het was als het ware een bekering. Ze besloot haar leven ten dienste van God en het geloof te stellen.

ROZENKRANS

Zo ontmoetten beide tendensen elkaar. Enerzijds verdiepte Pauline zich in gebed, anderzijds bracht die ontmoeting met God en zijn liefde haar dichter

bij andere mensen. Ze wou dit doorgeven aan anderen en startte daarom met een 'levende rozenkrans'. Dat waren gebedsgroepen van een tiental mensen. Het initiatief van Pauline verspreidde zich razendsnel en al gauw maakten duizenden mensen deel uit van haar gebedsnetwerk.

WERELDKERK

Maar het engagement van Pauline reikte verder. Haar broer, Philéas, studeerde voor priester en hoorde dat de katholieke missionarissen in China nood hadden aan steun. Daarom vroeg Pauline enerzijds aan de gebedsgroepen om voor hen te bidden. Anderzijds vroeg ze om hen ook financieel te steunen met een kleine wekelijkse bijdrage. Vanuit dit engagement ontstond het Genootschap tot Voortplanting van het Geloof, wat later het eerste Pauselijke Missiewerk en Missio wordt.

INSPIRATIE

Laat jij je inspireren door Pauline? Toon jij je geloof, zodat het ook anderen kan inspireren? Neem je een voorbeeld aan haar gelovige inzet voor mensen dichtbij en veraf? Bid jij voor anderen, voor onze wereld en voor onze Kerk? En steun je hen, opdat iedereen de kansen mag krijgen die hij of zij verdient en opdat de Blijde Boodschap gekend en voelbaar mag zijn tot het uiteinde van de aarde? Sluit je aan bij Missio via www.missio.be of 0471 51 65 66.

**Op 22 mei 2022
werd Pauline zalig
verklaard in Lyon.**

Geweld en instabiliteit doen vele Centraal-Afrikanen vluchten in eigen land of naar een buurland.

Land in de kijker: de Centraal-Afrikaanse Republiek

Naar goede gewoonte zet Missio alweer een land en kerkgemeenschap in de kijker. Dit jaar kozen we voor de Centraal-Afrikaanse Republiek: een land met tonnen potentieel, maar nog meer uitdagingen. En dit zowel op algemeen maatschappelijk gebied, als op religieus gebied.

Catherine De Ryck

Zoals de naam het al weggeeft, ligt de Centraal-Afrikaanse Republiek in het centrum van het Afrikaanse continent, met Tsjaad, Soedan, Zuid-Soedan, de Democratische Republiek Congo, de Republiek Congo en Kameroen als buurlanden.

ARMOEDE

Zoals veel van haar buurlanden heeft de Centraal-Afrikaanse Republiek af te rekenen met heel wat uitdagingen. Verschillende pijnpunten zijn bovendien met elkaar verbonden. Zo is er de extreme armoede: meer dan 70 % van de Centraal-Afrikaanse bevolking zou onder de internationale armoededrempel leven. Daarmee zit het land in de droevige top-3 van de armste landen ter wereld. Hoewel er best wat kapitaal rondgaat in de Centraal-Afrikaanse Republiek, wordt dit door verregaande corruptie niet gebruikt ten goede van de brede bevolking.

CONFLICT

Om de systematische armoede aan te pakken, moet uiteraard een einde gemaakt worden aan die corruptie. Maar meer nog heeft de Centraal-Afrikaanse Republiek nood aan vrede en stabiliteit. Sinds de jaren 1960 volgen conflicten elkaar in ijltempo op. Sinds 2012 woedt er zelfs een burgeroorlog in het land. Enerzijds gaat die oorlog om politieke macht, anderzijds gebruiken

verschillende milities godsdienst om extra olie op het vuur te gooien. De Belgische salesiaan Albert Vanbuel, die lang bisschop was in de Centraal-Afrikaanse Republiek, sprak in 2014 al van een godsdienstoorlog. Sindsdien verslechterde de situatie zodanig dat in bijna het hele land christenen (80 % van de bevolking) en moslims (10 %) op gespannen voet met elkaar leven. Toch benadrukken religieuze leiders in een interreligieus platform dat religie op zich niet aan de basis van het conflict ligt.

VLUCHTELINGEN

De slabakkende economie, het geweld en de instabiliteit hebben grote gevolgen voor de Centraal-Afrikaanse bevolking. Gezondheidszorg is bijvoorbeeld haast onbestaande, waardoor ook de kinder- en moedersterfte hoogtij scheert. Stroomvoorziening en internet zijn onbetrouwbaar. Hele wijken of steden worden als 'onveilig' bestempeld, waardoor je niet zomaar kunt gaan en staan waar je wil. Daarvan kunnen de vele vluchtelingen meespreken: naar schatting 631 000 mensen zoeken een veilig onderkomen in de Centraal-Afrikaanse Republiek zelf en nog eens minstens zoveel in één van de buurlanden.

Het mag duidelijk zijn dat er in dit land nood is aan evangelische nabijheid, aan een christelijk perspectief van hoop. Hoe de Kerk dat probeert te doen, lees je op de volgende bladzijden.

De evangelische inzet van de Kerk

EEN KLOOSTER VOOR DE ZUSTERS VAN LIEFDE VAN JEZUS EN MARIA

In 1803 stichtte kanunnik Pieter-Jozef Triest de gemeenschap van de Zusters van Liefde van Jezus en Maria. Dit gebeurde in Lovendegem, een klein dorp in het Belgische bisdom Gent.

Het motto van de Zusters van Liefde: 'Deus Caritas Est', God is liefde.

INTERNATIONAAL

Nadien groeide de congregatie uit tot een internationale gemeenschap die werkzaam is in vijftien andere landen verspreid over Europa, Afrika en Azië. Ook de Centraal-Afrikaanse Republiek hoort daarbij.

LIEFDE

Het motto van de Zusters van Liefde is 'Deus Caritas Est': God is liefde. De specifieke zending van de zusters is Gods liefde aan allen bekendmaken, maar speciaal aan hen die arm of verlaten zijn. Dat doen ze ook in Bangui, de hoofdstad en de grootste stad van de Centraal-Afrikaanse Republiek.

GEZONDHEID

Oorlog en armoede bemoeilijken de gezondheidszorg in de Centraal-Afrikaanse Republiek. Vooral het gebrek aan degelijk geschoold medisch personeel is een groot pijnpunt. Het aantal sterfgevallen bij (toekomstige) moeders en pasgeboren kinderen ligt hierdoor erg hoog. Daarom zorgen de Zusters van Liefde van Jezus en Maria voor de vorming

van gezondheidspersoneel en vroedkundigen. In hun opleidingscentrum kunnen ze zo'n 300 studenten ontvangen. Afgestudeerden trekken daarna het land in, vooral naar afgelegen gebieden.

KLOOSTER

Hulp aan de bevolking, gezonden door Gods liefde, staat dus centraal voor deze zustersgemeenschap. Op hun beurt vragen zij hulp. De gemeenschap in Bangui heeft geen deftig onderkomen. Ze wonen in een klein huis van het aartsbisdom dat niet aangepast is aan hun gemeenschapsleven. Via het universele solidariteitsfonds van Missio hopen deze zusters op steun om een klooster te bouwen zodat ze in gemeenschap dichtbij de mensen kunnen wonen. Draag jij een steentje bij?

Wereldwijd zet Missio zich, samen met jou, in voor een warme wereldkerk met toekomst. Zo geven we enerzijds iedereen de kans de Blijde Boodschap te horen én verder te vertellen. We bouwen samen aan een gastvrije gemeenschap waar de vreugde van het evangelie klinkt. Anderzijds geven we lokale kerkgemeenschappen

HET SINT-MARCUS

In het aartsbisdom Bangui vind je het Sint-Marcusseminarie van Bangui-Bimbo. Hier bereiden jongemannen uit de Centraal-Afrikaanse Republiek zich voor op het priesterschap.

VOORBEREIDING

Voor ze hier aankomen, hebben ze al één jaar doorgebracht in het Sint-Jozefseminarie, waar ze samen met een spirituele begeleider uitzoeken of het priesterschap echt iets voor hen is. Heel wat mannen voelen zich hier al zolang toe geroepen, dat ze hun middelbare studies volgen in het 'klein seminarie' van Sint-Marcellus in Sibut. Een diaken en onderwijsploeg zorgen hier voor een goede basisopleiding.

SEMINARIE

Even terug naar het Sint-Marcusseminarie zelf. Hier brengen de priesterstudenten zeven jaar door: drie jaar voor filosofische studies en vier jaar voor theologie. De rector en talrijke docenten leiden alles in goede banen. Elk jaar zijn er een honderdtal studenten. Zij volgen niet enkel les aan het seminarie, maar wonen er ook. Er is dus heel wat geld nodig voor hun levensonderhoud en opleiding.

in de Centraal-Afrikaanse Republiek

de kans die Blijde Boodschap tastbaar te maken en de evangelische vreugde steeds verder uit te dragen.

Ook de Kerk van de Centraal-Afrikaanse Republiek kan zo op onze steun rekenen voor de realisatie van talrijke projecten. We zetten er drie in de kijker in het aartsbisdom Bangui.

LIEFDEVOLLE ZORG IN WEESHUIS YAMBA MBI, MBI NGAZO

Nog in Bangui, de hoofdstad van de Centraal-Afrikaanse Republiek, hunkeren heel wat kinderen naar liefde, aandacht en zorg. Onder hen zeer veel weeskinderen.

weeshuis. Hier kunnen zo'n veertig kinderen terecht, ongeacht hun geslacht, etnische afkomst of religieuze achtergrond. De zusters bieden hen liefde en aandacht, maar ook onderdak en eten. Natuurlijk zorgen ze ook dat de kinderen naar school kunnen.

VROUWEN

Elk jaar weer verliezen kinderen hun ouders door gewelddadige aanslagen of omdat de ouders verdwijnen. Gelukkig kunnen zij rekenen op bijvoorbeeld de Apostolische Zusters van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes. Als vrouw en zuster konden zij het leed van de vele weeskinderen niet langer aanzien. Hun emotionele en lichamelijke ellende vroeg om evangelische zorg en nabijheid.

KOSTENPLAATJE

De zusters hebben hiervoor amper eigen middelen. Ze moeten het hebben van hun eigen kippenhok en giften van mensen. Daarom doen ze beroep op jou. De kosten lopen immers al snel op. Voor voeding, schoolkosten, een ziekenboek en alle maandelijkse kosten zoals water of lonen heeft het weeshuis jaarlijks zo'n 61 000 euro nodig. Dat is ongeveer 1 525 euro per kind per jaar, of 127 euro om één kind een maandlang liefdevol nabij te zijn.

PROOI

Bovendien zijn weeskinderen een te makkelijke prooi voor gewapende bendes die verschillende regio's in de Centraal-Afrikaanse Republiek controleren. Kinderen worden er vermoord, verminkt, verkracht. Of ingelijfd bij één van de gewapende groeperingen. Minstens zesduizend kinderen zouden momenteel bij zo'n groepering zijn aangesloten.

WEESHUIS

In het aartsbisdom Bangui hebben de zusters drie gemeenschapshuizen en één

SEMINARIE

LOKALE BIJDRAGE

De lokale kerkgemeenschap draagt daar naar vermogen aan bij, maar kan zelf weinig middelen missen. De systematische armoede en burgerconflicten die het land teisteren sinds de jaren 1960, zijn daar verantwoordelijk voor. Maar liefst 71 % van de bevolking leeft onder de internationale armoededrempel, de helft van hen heeft dagelijks voedselhulp nodig. Dan zijn er niet veel middelen om te investeren in de opleiding van toekomstige priesters.

Daarom vraagt het Sint-Marcusseminarie jouw hulp. Zo kan het seminarie de vorming van de toekomstige missionarissen van vrede garanderen. Enkel vrede kan het lijden van de Centraal-Afrikaanse bevolking verlichten...

Jullie zullen mijn getuigen zijn

Handelingen 1,8

Hoe komt Jezus na Pasen aan het woord in de wereld? Zijn menselijke stem klinkt niet meer op aarde. Voor zijn hemelvaart stelt Hij zijn leerlingen aan om zijn **getuigen** te zijn. Door hun vrijmoedige verkondiging in woord en daad zullen mensen in contact kunnen komen met de Heer en zijn evangelie. Zo zoekt de Kerk vanaf haar prille begin op veel manieren te verwijzen naar de levende Christus. Ze pakt niet uit met zichzelf. Ze weet zich in dienst genomen om in de wereld getuige te zijn van Gods liefde die zich in Jezus heeft getoond.

Dit blijft haar opdracht tot op vandaag. In telkens nieuwe omstandigheden zoeken christenen de vreugde van het evangelie te delen met velen. Zo'n kostbare schat kunnen ze niet voor zichzelf houden. Ze maken werk van Jezus' vraag om van Hem te getuigen **tot het uiteinde van de aarde**. Het doet ons denken aan missionarissen die naar andere continenten trekken. Maar het gaat evenzeer om een authentiek getuigenis van christelijk leven in onze familie, buurt, werkplaats, vriendenkring en leefomgeving waarbij we ons niet beperken tot een vertrouwde kring. Het betreft ook christenen die hun land moesten verlaten en bij ons wonen. We zijn dankbaar voor hun dikwijls frisse getuigenis van geloof en solidariteit. Voorbij de neiging om ons als christenen wat stil te houden in onze samenleving, daagt Christus ons uit om mensen te laten zien en voelen hoe we kracht en zin vinden in de navolging van de Heer.

De zending om Jezus' getuigen te zijn is voor de Kerk geen bijkomstigheid. Het is haar wezen. Kerk is missie. Maar worden we zo niet overvraagd? Kunnen we dit wel aan? Gaat het onze krachten niet te boven? Heel zeker. Gelukkig kent de Verrezenen onze zwakheid. Het is pas **in de kracht van zijn Geest** dat we zijn getuigen kunnen worden. De eeuwen door heeft de Geest mensen bewogen om als getuigen op tocht te gaan.

Ga je mee? Laat de Geest je in beweging brengen. Deel de kostbare parel van het evangelie. Aarzel niet om te laten horen en zien dat je van Christus bent. Vertrouw op Hem die je zendt om zijn getuige te zijn!

+ Koen Vanhoutte

Help ons het evangelie wereldwijd te verkondigen

Draag bij aan het universele fonds van de Kerk

→ BE19 0000 0421 1012
→ www.missio.be

Neem Missio op in je testament

- Door Missio op te nemen in je testament, blijf je ook na je dood solidair met de wereldkerk. Zo geef je de verkondiging van de Blijde Boodschap het eeuwige leven.
- Contacteer je notaris of neem vrijblijvend contact op met ons: 0477 74 07 65 of legaten@missio.be

€ 3,00
per kruisje

Koop, verkoop en schenk

- Onze olijfhouten kruisjes uit Bethlehem
- Onze (h)eerlijke pralines
- www.missio.be
bestellingen@missio.be
Missio - Besteldienst,
Tervuursestraat 56,
3000 Leuven

€ 7,00
per doosje van 100 g

Steun de priesters van morgen

- Vanaf 12,50 euro per maand help je de studiekosten van priesterstudenten te dragen
- www.missio.be/nl/actie/vorming-van-kerkelijke-verantwoordelijken/opleidingen@missio.be
0471 71 24 65

Kinderen helpen kinderen

- Doe in januari mee met het Sterzingen, de internationale kinderactie van Missio!
- www.missio.be/nl/actie/sterzingen/

Missio is een internationale kerkelijke organisatie in meer dan 140 landen. Samen steunen we evangelische projecten van meer dan duizend kerkelijke gemeenschappen wereldwijd.

www. missio .be

Redactie: Catherine De Ryck

Werkten mee: Emmanuel Babissagana, Nathalie Beurrier, France Cavenaile, Martine Goossens, Théogène Havugimana, Anastas Sabwe Kalenda, Stanis Kanda, Marleen Palfiet, Hedwig Reyntjens, Stephanie Schreurs, Koen Vanhoutte, Elke Vallez, Bart Willemen, Thérèse Wolters

Foto's en illustraties: Sandra Black, beerphotographer, digitalskillet1, DR, Etienne, hickory hardscrabble, Jule_Berlin, Lawrence OP, Emvin Mifsud, Missio, Nvnkarthik, Daniel Onagretto-Furxer, Patrick Foto, pingebat, Rawpixel, Friedrich Stark / Missio, Le Tambourin, yesomoye

Lay-out en drukwerk: Van der Poorten

Verantwoordelijke uitgever

Théogène Havugimana,
Tervuursestraat 56, 3000 Leuven

Contacteer ons

Tervuursestraat 56, 3000 Leuven

0477 74 07 65

info@missio.be

www.missio.be

Facebook.com/MissioBelgie

Ondernemingsnummer: 0410647718

BE19 0000 0421 1012

De overheid staat ons niet toe fiscale attesten uit te reiken voor financiële steun aan pastorale projecten.

Het volledige creatieproces van dit magazine verloopt 100 % klimaatneutraal.

